

Slovar izrazov

Bronhiolitis

Vnetje (otekanje in kopičenje sluzi) najmanjših dihalnih poti v pljučih.

Bronhopulmonalna displazija

Bronhopulmonalna displazija (BPD) je kronična bolezen pljuč, ki je najpogostejša pri nedonošenčkih, ki so bili rojeni mnogo prezgodaj in so zato dlje časa potrebovali umetno predihavanje in/ali visoko koncentracijo kisika.

Prirojena srčna napaka

Srčna napaka, ki je prisotna že ob rojstvu.

Nalezljiva okužba

Okužba, ki se prenaša z neposrednim ali s posrednim stikom z okuženo osebo.

Pljučnica

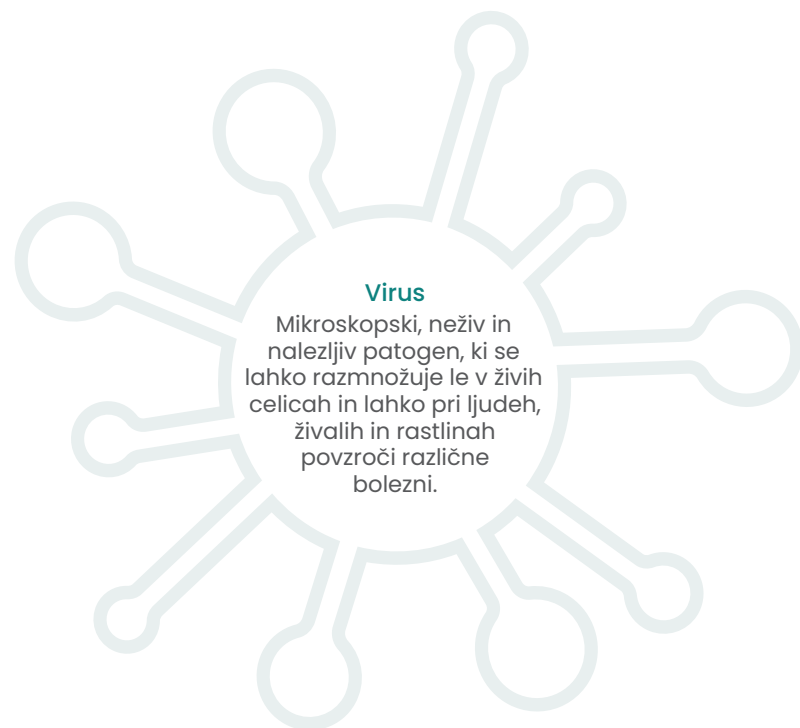
Akutna okužba dihal, pri kateri je pljučno tkivo vneto in oteklo, kar povzroči zvišano telesno temperaturo, mrzlico, kašelj, težave z dihanjem, utrujenost ali bolečine v prsih. Običajno tako vnetje povzročijo bakterija, virus ali gliva.

Respiratorni sincicijski virus (RSV)

Virus, ki lahko povzroči okužbo dihalnih poti in je zelo nalezljiv in pogost v zgodnjem otroštvu.

Virusi

Virusi so zelo majhni. Njihova zgradba je preprosta: sestavlja jih zaporedje genov, ki so obdani z maščobnim ovojem. Razmnožujejo se le v živih celicah, saj sami nimajo celičnih mehanizmov, potrebnih za lastno razmnoževanje.

Virus

Mikroskopski, neživ in nalezljiv patogen, ki se lahko razmnožuje le v živih celicah in lahko pri ljudeh, živalih in rastlinah povzroči različne bolezni.

Uporabne povezave

Obiščite spletno stran <http://rsv.spm.si/>, če želite izvedeti več o tem, kateri otroci imajo povečano tveganje za hud potek okužbe z RSV in pregledati druge informacije o RSV.

Skenirajte QR kodo z mobilno kamero ali obiščite <http://rsv.spm.si/>.

Tu lahko:

- izveste več o RSV
- dostopate do dodatnih nasvetov za starše in skrbnike

Ne pozabite, da se je dobro vedno posvetovati z otrokovim pediatrom.

Viri: 1. Jones A. RSV: when it's more than just a cold. HealthyChildren Web site. <https://www.healthychildren.org/English/health-issues/conditions/chest-lungs/Pages/RSV-When-Its-More-Than-Just-a-Cold.aspx>. Posodobljeno 4. novembra 2019. Dostopano 26. maja 2021. 2. Li Y, Reeves RM, Wang X, et al. Global patterns in monthly activity of influenza virus, respiratory syncytial virus, parainfluenza virus, and metapneumovirus: a systematic analysis. *Lancet Glob Health*. 2019;7(8):e1031-e1045. 3. Obando-Pacheco P, Justicia-Grande AJ, Rivero-Calle I, et al. Respiratory syncytial virus seasonality: a global overview. *J Infect Dis*. 2018;217(9):1356-1364. 4. Mayo Clinic. Respiratory syncytial virus (RSV): Symptoms & causes. Mayo Clinic Web site. <https://www.mayoclinic.org/diseasesconditions/respiratory-syncytial-virus/symptomscauses/syc-20353098>. Dostopano 26. maja 2021. 5. Goldstein M, Phillips R, DeVincenzo JP, et al. National Perinatal Association 2018 respiratory syncytial virus (RSV) prevention clinical practice guideline: an evidence-based interdisciplinary collaboration. *Neonatology Today*. 2017;12(10):1-14. 6. Piedimonte G, Perez MK. Respiratory syncytial virus infection and bronchiolitis. *Pediatr Rev*. 2014;35(12):519-530. 7. Centers for Disease Control and Prevention. Respiratory syncytial virus infection (RSV): symptoms and care. <https://www.cdc.gov/rsv/about/symptoms.html>. Posodobljeno 18. decembra 2020. Dostopano 26. maja 2021.

Datum priprave: december 2021.
Pripravo izobraževalnega gradiva je omogočilo podjetje AstraZeneca UK Limited, Podružnica v Sloveniji, Verovškova 55, 1000 Ljubljana, tel: (01) 513 56 00.

Slovensko zdravniško društvo
Sekcija za preventivno medicino
Slovenian Medical Society
Slovenian Preventive Medicine Society

RESPIRATORNI SINCICIJSKI VIRUS (RSV) vodnik za starše in skrbnike

Kako ravnati, da dojenčka in malega otroka obvarujemo pred okužbo?

V tej knjižici najdete ključne informacije o zelo pogostem in nalezljivem virusu, imenovanem respiratorni sincicijski virus (RSV).

Slovensko zdravniško društvo
Sekcija za preventivno medicino
Slovenian Medical Society
Slovenian Preventive Medicine Society

Kaj je RSV?

RSV je zelo pogost povzročitelj okužb dihal pri dojenčkih in otrocih v zgodnjem otroštvu. Ta virus je zelo nalezljiv.¹

RSV je sezonski virus in se v državah z zmernim podnebjem običajno pojavlja v hladnejših mesecih, od jeseni do pomladi. Sezona traja povprečno pet mesecev.^{2,3}

Pri večini dojenčkov RSV povzroči blage simptome, podobne prehladu. Toda pri dojenčkih z določenimi dejavniki tveganja lahko povzroči hude okužbe dihal, ki jih je treba zdraviti v bolnišnici.^{4,5}

Kakšni so simptomi okužbe z RSV?

Sprva se lahko znaki okužbe z RSV kažejo kot prehlad in lahko vključujejo⁴:

- rahlo zvišano telesno temperaturo;
- izcedek iz nosu;
- suh kašelj;
- bolečine v grlu;
- blag glavobol.

Pri dojenčkih z večjim tveganjem za hujšo obliko okužbe lahko RSV povzroči resne okužbe dihal, kot sta pljučnica ali bronhiolitis. Zaradi okužbe ozke dihalne poti v dojenčkovih pljučih zatečejo in se napolnijo s sluzjo, kar otežuje dihanje in preskrbo s kisikom.

Simptomi težje okužbe so lahko⁴:

- zvišana telesna temperatura;
- plitko ali hitro dihanje;
- kašelj;
- piskanje v pljučih;
- zmanjšan tek;
- modrikasto obarvana koža.

Če vaš otrok kaže resnejše simptome ali spada v skupino otrok z večjim tveganjem za resne zaplete zaradi okužbe z RSV, se posvetujte z otrokovim pediatrom.^{4,5}

Ali ima moj otrok večje tveganje?

Katera stanja povečajo tveganje za resne okužbe z RSV?^{5,6}

Prezgodnji porod

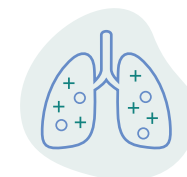
Prezgodaj rojeni otroci (ko nosečnost traja manj kot 37 tednov) imajo večje tveganje za hujšo obliko okužbe z RSV, saj dihala in imunski sistem ob rojstvu še niso dozoreli.

Bronhopulmonalna displazija (BPD)

Bronhopulmonalna displazija je najpogostejša pri nedonošenčkih, ki so bili rojeni mnogo prezgodaj in so zato dlje časa potrebovali umetno predihavanje in/ali visoko koncentracijo kisika.

Znaki bronhopulmonalne displazije vključujejo:

- potrebo po dodatnem kisiku;
- oteženo, hitrejšo dihanje;
- značilne spremembe na rentgenski sliki pljuč.

Prirojena srčna napaka

Poznamo več različnih vrst prirojelih srčnih napak. Nekatero obliko močno povečajo tveganje za razvoj hude oblike bolezni pri okužbi z RSV. Če ima vaš otrok prirojeno srčno napako, prosite pediatra za podrobnejše informacije.

Kako se RSV prenaša?

RSV se zlahka prenaša s kihanjem, kašljanjem ali z dotikanjem predmetov in površin, onesnaženih z virusom.¹

Prenos s telesnim stikom

- RSV se lahko prenaša tudi z neposrednim stikom z okuženo osebo, kot je npr. poljubljanje ali souporaba skodelic in drugih predmetov.

Neumite roke

- Na neumitih rokah lahko RSV preživi vsaj pol ure.

Predmeti in površine

- RSV lahko preživi do šest ur na površinah, kot so igrače, tipkovnice ali kljuge na vratih, površine v trgovinah, uporabljeni robčki ipd.

Kako lahko zmanjšamo tveganje, da se otrok okuži z RSV?

- Izogibajte se mestom, kjer se nahaja veliko ljudi (vrtci, nakupovalna središča, velika družinska srečanja)
- Izogibajte se stikov dojenčka z majhnimi otroki, še posebej, če so ti prehlajeni ali imajo povišano telesno temperaturo.
- V stiku z otrokom si pogosto umivajte roke z vodo in milom.
- Redno čistite otrokove igrače, oblačila, odevjice in posteljnino.
- Doma in v bližini otroka ne dovolite kajenja.
- Starejši sorojenci otrok naj ne obiskujejo vrtca, saj lahko od tam prinesejo RSV v domače okolje.
- Obiskovanje dojenčkov do drugega meseca starosti prestavimo, še posebej v zimskih mesecih.